

L'Empordà en estat pur

SALVATELLA, Josep M.

Empordà: alga i ginesta.

Brau Edicions.

Figueres, 2006.

222 pàgines.

El nou llibre de Josep M. Salvatella, publicat per Brau Edicions, no suposa cap trencament amb la seva trajectòria literària anterior, però això no és precisament un demèrit, sinó tot el contrari. El títol delata la poca novetat de la temàtica del volum, però el contingut justifica la seva aparició. Aquest és un llibre que parla de l'Empordà, sense embuts, i de nosaltres mateixos, tal com som.

Ens trobem davant d'una bona mostra de composicions que il·lustren l'Empordà des d'una òptica nostàlgica, però al mateix temps irònica i desacomplexada. Com la gran majoria de reculls d'articles apareguts anteriorment en premsa —en aquest cas al setmanari *Empordà*—, es tracta d'un volum heterogeni, i per això l'autor de *Planes de l'Empordà*, *Sol ponent* o *Rodes i Creus*, entre d'altres, l'estructura en sis parts, que responen a àmbits temàtics diferenciats. Des del marc general català i empordanès, ens endinsem al cor de la Costa Brava per tractar temes propis de Llançà, localitat de la qual l'autor va ser alcalde durant vint-i-quatre anys. Salvatella la coneix bé, i la seva ploma té prou talent i capacitat expressiva per fer-nos sentir com si ens trobéssim enmig de l'aiguabarreig de gent un dia de mercat, o fer-nos notar la salabror de l'aire a la solitària platja del Port a primera hora del matí. A continuació, l'autor expressa, a través del record d'anècdotes viscudes, una nostàlgia que ja s'ha convertit en lloc comú a l'hora de parlar de l'Empordà. Com passa tantes vegades, en el record el passat es veu millor del que potser realment va ser.

«Retrats i croquis» és la part dedicada a la memòria de noms propis destacats de la localitat, i dona pas a la penúltima part, en aquest cas composta d'articles sobre qüestions que en el seu moment van ser d'actualitat: desfilades de models de talles grans, l'estratègia per combatre el famós «turisme de borratxera», les conseqüències de la implantació de la llei antitabac... Finalment, unes senzilles postals de viatge clouen el volum.

Malgrat tot, i en contra del que podria semblar a primer cop d'ull, el conjunt conté una tesi de fons, expressada en dues idees fonamentals. En primer lloc, la reivindicació

constant dels pobles del vessant nord del cap de Creus com a part fonamental per al conjunt de la Costa Brava. I és que Llançà, com el Port de la Selva o la Selva de Mar, és terra d'artistes, de gent que ha apreciat la poètica dels seus mites i ha sabut percebre la plasticitat del seu paisatge, simbolitzada en l'abraçada entre la muntanya i el mar.

En segon lloc, la recurrència d'un *beatus ille* melangiós i enyoradís, típicament empordanès, que l'autor no pot evitar en recordar temps passats i que, d'altra banda, és habitual en aquest tipus de llibres panegírics d'un territori. És innegable que, mentre avancem, anem perdent allò que ens feia ésser diferents, característics, únics; però el més important és que, malgrat tot, ens hem de refer, no podem quedar-nos ancorats en aquests records. Com diu el mateix autor, som com som, i no s'hi val a plànyer-se.

Francesc Montero

